

2016-02-05

Energimyndighetens uppdrag om kvotpliktskurvan i elcertifikatssystemet

Kvotkurvans roll

Utformandet av elcertifikatssystemet och målet med systemet bygger i grund och botten på EUs direktiv om förnybar energi. Målet för Sverige och andra medlemsländer är uttryckta i andel förnybar energi genereringen i % av den totala energianvändningen.

Sveriges riksdag har för förnybar energi inom elsektorn uttryckt ett mål i TWh som en del att nå det totala förnybarhetsmålet. För att nå delmålet för elsektorn har en kvotkurva i elcertifikatssystemet tagits fram. Kvotkurvan anger för varje år hur mycket elcertifikat som en elleverantör ska införskaffa och annullera, uttryckt i % av elleverantörens elförsäljning. För att kvotkurvan ska leda fram till det satta målet i TWh måste först en prognos tas fram vad gäller elleverantörernas elförsäljning och därefter en bestäms en procentsats som multiplicerat med elanvändningen ska motsvara målet i TWh. Om prognosen för elanvändningen slår fel så leder inte kvotkurvan till målet i TWh.

Det har visat sig väldigt komplicerat att justera kvoterna så att de matchar målet då elanvändningsprognoserna slår fel. Mycket resurser går åt för att utreda detta, beslutsprocessen tar tid vilket försvårar det såväl för producenter och kvotpliktiga att agera effektivt.

En enkel åtgärd vore att helt enkelt låta kvoterna beslutade i kontrollstation 2015 vara målet och låta de politiska målen i TWh vara en indikation på vad som kommer att levereras.

Därmed skulle hela processen förenklas enormt. Energimyndigheten skulle slippa omfattande utredningsarbete. Hela processen med att beräkna hur kvoterna ska justeras och driva genom beslutet av denna justering skulle därmed kunna upphöra. En klar förenkling av myndighetsarbetet och inga plötsliga överraskningar då inte elprognoserna slår in, för vare sig producenterna och de kvotpliktiga.

En komplikation med att låta kvoterna beslutade i kontrollstationen 2015 vara målet, är överenskommelsen med Norge som är uttryckt i ett gemensamt TWh-mål. Frågan om att göra om målet till ett %-mål istället borde diskuteras med norrmännen. Förenklingen skulle leda till stora besparingar.

Vi rekommenderar Energimyndigheten att utreda detta som ett huvudalternativ.

Förslag att kvotkurvan ska författningsregleras

Som alternativ till ovanstående förslag är att flytta över tekniska justeringar i kvotkurvan relaterat till avtalet med Norge till en författning som Energimyndigheten beslutar om. Detta skulle leda till att de politiska processerna för att besluta om kvotkurvan undviks och därmed eventuella tidsförskjutningar vilket mildrar riskerna för såväl producenter som kvotpliktiga.

En översyn av kvoterna bör göras varje år. Det är otroligt viktigt att det finns en klar tidtabell hur detta ska gå till och med god framförhållning informera marknadsaktörerna om kommande

kvotplikter så att framför allt de kvotpliktiga kan förbereda sig på eventuella justeringar av kvotplikten samt, i det fall kunden har ett avtal som löper tillsvidare, får tid till att förbereda och informera kunderna om justeringen i enlighet med Ellagen 11 kap, 16 §.

Den senaste höjningarna av kvoterna från och med 2016 som beslutades i slutet av 2015 innebär att elleverantörerna som tecknat avtal med kunder på 1-3 år har skaffat för lite elcertifikat. För att klara de nya kvoterna måste elleverantörerna skaffa fler elcertifikat till en kostnad som de inte med automatik kan ta ut i redan ingångna avtal om fast pris.

I Energimyndighetens utredning bör konsekvenserna av de olika förslagen beskrivas.

Claes Hedenström
Public and Regulatory Affairs
Communications
Vattenfall AB